

(**əvvəli qəzetin 4-5 may saylarında**)

Bizə aid deyil

X.Qoca söhbət etdiyi bir qaymanaya deyir ki, «kürekənə çox da bel bağlama». Arvadın kürekəni də yanında oturubmuş. Tərs-tərs Xeyrəddin müəl-limə baxır. X.Qoca bunu hiss edib dillənir:
- Səninlə mənə aid deyil...

Səhv görüş

Baş konsul Xeyrəddin Qoca işdə oturmuşdu. Gü-nortaya yaxın attaşə ona xəbər verir ki, Hindistanın baş konsulu onun görüşünə gəlir.

X.Qoca təəccüb edir. Qaydaya görə baş konsullar bir-biri ilə görüşmək üçün bir neçə gün əvvəl «ran-devu» alır, yəni görüş gününü və saatını müəyyən-ləşdirirlər, sonra görüşürlər.

X.Qoca Hindistanın baş konsulunun gəlişinin tə-sadüf olduğunu düşünərək, kabinetindən bayıra çı-xır və qonağı qarşılayır. Əyləşəndən sonra qonağa «xoş gəlmisiniz»- deyir və bildirir ki, Hindistanla Azərbaycanın dostluq və qardaşlıq əlaqələri var. Hələ uşaqlıqdan hind filmlərinə çox baxmışdır, hind musiqisinə vurğundur və s. və i.a.

Xeyrəddin müəllim danışıqca hiss edir ki, qara-buğdayı qonağın sifəti getdikcə qaralır. Buna bax-mayaraq Hindistan haqqında yenə xoş sözlər söy-ləyir. Birdən qonaq dillənir:

- Bilirsiniz, mən Pakistanın baş konsuluyam...

Onda Pakistanla Hindistan arasında münacişə da-vam edirdi.

Xeyrəddin müəllim başlayır ki, bəs Pakistan Azər-baycanın müstəqilliyini tanıyan ilk ölkələrdən biridir, o özü də vaxtilə bu ölkədə səfərdə olmuşdur və s. və i.a.

Pakistanın baş konsulu yenə dillənir:

- Bağışlayın, sayın baş konsul, mən sizinlə yox, Səudiyyə Ərəbistanının baş konsulu ilə görüşmə-liyəm...

Səudiyyə Ərəbistanının Baş Konsulluğu isə Azərbaycan Respublikasının Baş Konsulluğunun 50 metrliyində yerləşirdi. Pakistanın baş konsulu səhvən Azərbaycan Baş Konsulluğuna gəlibmiş...

Allah sizə rəhmət eləsin

Günlərin birində İstanbul Universiteti Qəndillə Rəsədxanasının professoru Əhməd Mete İşıqara televiziya kanallarından birinə müsahibə verərək bil-dirir ki, İstanbulun 13 kilometrliyində mütləq zəl-zələ olacaq və 8 saniyə müddətində şəhərin 70 fa-iz binaları dağılacaq. Professor əvvəlki çıxışlarında xalqa ürək-dirək verərdi, zəlzələnin vaxtını müəyyənləşdirməyin mümkün olmadığını bildirər-di, insanları hər deyilənə inanmamağa çağırırdı. Onun son müsahibəsinin inandırıcı olduğunu hiss edən Xeyrəddin Qoca konsulluğa gələn kimi, əməkdaşları yığıb, bu barədə məlumat verir və deyir:

- Deyirlər, diriyə də rəhmət düşür. Allah sizə rəh-mət eləsin. Mən gedirəm Bakıya...

Baş konsul həmin gün təyyarə ilə Bakıya uçur...

Hamımız öləcəyik...

Xeyrəddin Qocanın tanışları, dostları iyirminci əsrdə tez-tez deyirdilər: «Kaş iyirmi birinci əsrə çı-

xaydıq, görəydik, necə əsrdir...»

İyirmi birinci əsr başlayanda Xeyrəddin Qoca on-ların günləri, ayları daha maraqla izlədiyini hiss edərək, «Nə görmüsünüz ey, iyirmi birinci əsrdə? Bilmirsiniz ki, bu əsrdə hamımız öləcəyik?!» dey-ərək, gülümsəyir.

Yolda

Bir gün Türkiyənin «Saman Yolu» televiziyasın-dan Xeyrəddin Qocaya zəng vurub xahiş edirlər ki, böyük bir proqram onun missiyasına, yaradıcılığına həsr olunacaq, saat filanda televiziyaya gəlsin. Baş konsul xidməti maşınında yola düşür. Sürücü tele-viziyanın hansı ünvanında yerləşdiyini bilmədiyin-dən yolda maşını saxlayıb, meyvə satandan ünvanı öyrənmək istəyir. Xeyrəddin Qoca da sürücüdən xəbərsiz maşından düşüb yaxınlıqdakı mağazaya baxmaq üçün gedir. Bu zaman yol keçən sürücülər-dən biri baş konsulun sürücüsünə deyir ki, «sür mə-nim maşınının arxasınca, mən də «Saman Yolu»na tərəf gedirəm.» Xeyrəddin Qocanın sürücüsü tələ-sik maşına oturub sürətlə həmin maşının arxasınca sürür.

«Saman yolu» televiziyasının qarşısında artıq ope-ratorlar kameraları ilə birlikdə baş konsulu gözləy-irdilər. Sürücü tələsik yerə düşüb maşının qapısını açır ki, baş konsul düşsün. Bir də baxırlar ki, Xey-rəddin Qoca maşında yoxdur. Sürücüyə deyirlər ki, bəlkə onu heç evdən götürməmişən? O da cavab verir ki, yox, mən bilirəm o harada ola bilər... Tele-viziya işçilərinə heç nə demədən geri qayıdıb, baş konsulu götürür və yenidən telestudiyaya gəlir. O gün Xeyrəddin Qoca çox maraqlı bir verilişin «baş qəhramanı» olur... Hər dəfə «yol hadisəsini» xatır-layanda isə sürücü ilə birlikdə ürəkdən güllürlər.

Filmin təsiri

Xeyrəddin Qoca gənliyində hind filmlərini se-virdi, şəhərə yeni film gələn kimi gedib baxırdı. Bir dəfə faciəli bir hind filminə tamaşa edib salon-dan çıxanda görür ki, maşınının arxadan alt tərəfi əzilib. Qanı bir az da qaralır. Əyilib əzilən yeri düzəldir ki, heç olmasa, şəhər küçələrində gözə çarpmasın. Üst-başı tamam batır. Başını qaldıranda maşının nömrəsi gözüne sataşır, heç demə, maşın onunku deyilmiş. O, maşınını bir az qarşıda sax-layıbmış. Hər iki maşın eyni rəngdə olduğundan düzəltdiyi maşını özününkü bilmişdir...

İşdə olmuşam ki?..

Bir dəfə Xeyrəddin Qocaya deyirlər ki, işdə yol verdiyin ciddi nöqsana görə səni işdən çıxarırlar. Xeyrəddin Qoca cavab verir:
- Bu mümkün deyil.
- Niyə?
- Mən heç işdə olmuşam ki, ciddi nöqsana da yol verim?

Böyük yaxşılıq

Yazıçı-satirik Xeyrəddin Qoca hörmətli bir nazir-lə görüşür. Söhbət əsnasında o göstərdiyi yaxşılıq üçün nazirə minnətdarlığını bildirir. Nazir dillənir:
- Sağ ol, sən də mənə çox yaxşılıq eləmişən!
Xeyrəddin Qoca təəccüblə soruşur:

- Nə yaxşılıq eləmişəm sizə, hörmətli nazir?

- Məndən yazmamısan, deməli, yaxşılıq eləmişən də. Bundan böyük yaxşılıq?!

Bakıdan yola salıram

Xeyrəddin Qoca baş konsul vəzifəsində ayrı-ayrı vaxtlarda üç Xarici İşlər naziri ilə işləmişdir. Bir gün baş konsul şəxsi işləri ilə əlaqədar təcili Ba-kıya gəlməli olur. Təyyarə limanında yeni nazirlə rastlaşır. Nazirdən soruşur:

- Hara belə?
- İstanbula gedirəm, tədbir var.
Xeyrəddin müəllim təəssüflə:
- Bağışlayın ki, sizi İstanbulda qarşılaya bilmirəm, əvəzində Bakıdan yola salıram...

Məsləhət deyil

Yeni il qabağı baş konsul Xarici İşlər nazirinə rə-smi müraciət edir ki, ailəsi ilə birlikdə bayram ke-çirmək üçün Bakıya gəlmək istəyir. Nazir də mək-tubu göndərir Şərq ölkələri ilə məşğul olan şöbə-nin müdirinə ki, cavab versin. Cavab çox gecikir, Baş konsul Bakıya gəlir, Yeni ili keçirir, geri qayı-dır. Görür ki, müraciətə cavab gəlib. Şöbə müdiri yazmışdır: «Məsləhət deyil».

Xeyrəddin müəllim çox həssas adam olduğundan əsəbiləşir, sonra da gülümsəyərək dillənir:
- Guya mən bunun məsləhəti ilə oturub-duru-ram...

Bir dəfə həmin şöbə müdirinin Xeyrəddin Qocaya ciddi işi düşür, işçiləri vasitəsilə ondan pul istəyir. Hamıya əl tutmağa, kömək göstərməyə ça-lışan baş konsul iş yoldaşlarına deyir:
- Ona deyin ki, məsləhət deyil...

İşiniz-gücünüz yoxdur

Gənc yaşlarında Xeyrəddin Qoca dövlət qəzetlə-rindən birinin redaksiyasına böyük bir oçerk təq-dim edir. Şöbə müdiri oçerki oxuyur, bir cümlədə sözün yerinə düşmədiyini bildirir və özünü göstər-

mək üçün deyir:

- Jurnalistin məsuliyyətli olmalıdır, bu peşənin sa-hibi hər sözün yerini bilməlidir. Görürsən, mən hər cümləni beş dəfə yazıb, beş dəfə redaktə edirəm. Bu da əlyazmalarım, baxa bilərsən...

Xeyrəddin Qoca onun sözünü kəsir:

- Müəllim, yaxşı jurnalist yazını bir dəfə düşünə-düşünə yazar, sonra da redaktə edər. Sizin işiniz-gücünüz qurtarıb-nədir?!

Yavaş-yavaş yazıram

Xeyrəddin Qoca İstanbuldan partiya yoldaşlarına məktub yazır: «Əziz həmkarlarım, sizə məktubu yavaş-yavaş yazıram. Bilirəm ki, siz sürətlə oxuya bilmirsiniz».

«Bilirəm, səsim xoşunuza gəlməyəcək»

Bir gün Xeyrəddin Qoca xoşu gəlməyən dövlət məmuruna aşağıdakı məzmununda dəvətnamə gön-dərir:

«Sizi Respublika Sarayında keçirəcəyim «Bili-rəm, səsim xoşunuza gəlməyəcək» adlı satira gecəsinə dəvət edirəm».

Əlbəttə, həmin məmur satira gecəsinə gəlmir...

Onsuz da görmürsünüz...

Xeyrəddin Qoca Korlar Cəmiyyətində çıxan “Dan ulduzu” qəzetinin redaktoru işləyirdi. Lakin redaksiya idarədən uzaqda yerləşirdi.

Bir gün Cəmiyyətin sədri Xeyrəddin müəllimə zəng vuraraq deyir ki, «çoxdandır səni görmürəm, gəl, bir söhbət edək».

Xeyrəddin Qoca:

- Əşi, elə telefonda söhbət edirik də. Ora gəlməy-in nə mənası? Onsuz da siz məni görmürsünüz - deyir.

Başabəla tanış

Xeyrəddin Qoca bir tanışını onun öz xahişi ilə partiyaya üzv yazdırır. Aradan xeyli keçir. İclasla-rın birində necə olursa həmin tanışı Xeyrəddin Qocanın əleyhinə danışır. Xeyrəddin müəllim bərk hirsələnir:

- Mənə bax, səni bu partiyaya kim soxuşdurub, hə?

Həmin tanış da bərkdən gülərək cavab verir:

- Sən!

Teatrda

Xeyrəddin Qoca Akademiq Milli Dram Teatrında «Mesenat» tamaşasına baxırdı. Ona hörmət əlaməti olaraq lojada yer vermişdilər. Tamaşa son dərəcə ma-raqlı olduğundan tamaşaçı ilə dolu salondan səs çıxmırdı. Xeyrəddin Qoca bir də görür ki, oturduğu stul əyilir, əyildikcə də, cırıltılı səs çıxır. Heç demə, stul sı-nıq imiş. Barmaq işarəsi ilə arada-ortada gözən nəza-rətçini yanına çağırıb pıçılıtlı ilə deyir:

- O Hacı Zeynalabdinə deyin ki, bu qədər xeyir-xah işlər görür, bu stulları da dəyişdirsin.

Nəzarətçi gülür, çünki Hacı Zeynalabdin rolunu teatrın direktoru oynayırdı...

Müvəqqəti işsiz

Qurultayda Siyasi Şura üzvlərinin ad-soyadları olan siyahı oxunur. «Xeyrəddin Qoca - müvəqqəti işsiz» sözləri oxunarkən iki mindən çox adam tutan Respublika Sarayında hamı gülür.

Fasilədə vəzifəli şəxslər - nazirlər, dövlət adam-ları, millət vəkilləri Xeyrəddin Qocaya yaxınlaşıb deyirlər:

- Deməli, bu yaxınlarda sənə mütləq iş veriləcək. Xeyrəddin Qoca cavab verir:

- Heç bilirsiniz, salondakılar nəyə gülürdülər? Mən müvəqqəti yox, əbədi işsizəm...

Doğrudan da məşhur yazıçı uzun müddət işsiz qa-lır. Bir gün onu toya çağırırlar. İçərisində 100 manat nəmər qoyduğu zərfin üstünə «Xeyrəddin Qoca - müvəqqəti işsiz» sözlərini yazıb qutuya atır. Sonradan toy sahibləri başa düşürlər ki, guya Xeyrəddin Qoca «müvəqqəti işsiz» sözlərini yaz-maqla toya saldığı nəmərin az olduğuna işarə edir. Yəni «işləsəydim, daha çox nəmər salardım» - de-mək istəyir...

Zarafat

Xeyrəddin Qoca səhər tezdən evini təmir edən ustaya zəng vuraraq zarafatla deyir:

- Usta, mənə iki milyon dollar lazımdır.

Usta yuxulu-yuxulu sanki həmin məbləğin bir hissəsini verəcəkmış kimi, soruşur:

- Çox deyil?

Xeyrəddin Qoca dillənir:

- Yaxşı, milyon yarım olsun!

Usta zarafatı başa düşüb xeyli gülür...

Respublika çiçəklənin

Millət vəkilliyinə namizədlərdən biri təşviqat məqsədilə yaltaqlıq edərək televiziya ekranların-dan deyir:

- Respublika gündən-günə çiçəklənin...

Həmin namizədə seçkidə səs vermirlər və o seçil-mir.

X.Qoca onu qanıqara halda görüb deyir:

- Hə, indi yenə çıx ekranda de görüm, respublika çiçəklənin, yoxsa yox?!

Olan yerdən

Xeyrəddin Qoca taksiyə minir. Sürücü başlayır şi-kayətlənməyə:

- Yenə səhər-səhər qanım qaraldı. Qaz pulu, işıq pulu, su pulu üçün gəlmişdilər.

X.Qoca dillənir:

- A kişi, bazardan havayı bir kiloqram pomidor ala bilərsən? Qaz, işıq, su işlətmisən, pulunu ödə də...

- Qaqaş, olan yerdən də...

Evinin yanına çatanda Xeyrəddin Qoca taksidən düşərək sürücüyə pul vermədən aralanır.

Sürücü:

- Qaqaş, gediş haqqını ver də!..

X.Qoca:

- Qaqaş, olan yerdən də! - deyə cavab verəndə görür ki, sürücü əsəbiləşir, qayıdıb gediş haqqını ödəyir.

(ardı gələn sayımızda)